

Тарасевич Г. П.,

аспірантка кафедри інформаційних систем в управлінні та обліку,
Державний університет «Житомирська політехніка»

Науковий керівник – д.е.н., проф., Жиглей І. В.

РОЛЬ БЛАГОДІЙНИХ ФОНДІВ У ЗАЛУЧЕННІ ТА ВИКОРИСТАННІ СОЦІАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ: ОБЛІКОВИЙ АСПЕКТ

Фонди соціальних інвестицій в Україні спрямовані на підтримку та розвиток соціальних проєктів, які сприяють поліпшенню життя громадян, зміцненню громадянського суспільства та розвитку місцевих громад. Ці фонди часто фінансують ініціативи, пов'язані з освітою, охороною здоров'я, розвитком інфраструктури, екологією, культурою та іншими сферами, а в теперішній час – це ще й допомога ЗСУ. Важливими аспектами роботи таких фондів є: 1) залучення інвестицій; 2) їх цільове використання. Для того, щоб фонди ефективно залучали інвестиції як від вітчизняних, так й від іноземних донорів, діяльність має бути абсолютно прозорою, що висуває відповідні вимоги до звітування. В свою чергу, достовірність та прозорість звітної інформації забезпечується шляхом відповідної організації бухгалтерського обліку, що потребує залучення кваліфікованих та соціально відповідальних працівників.

В Україні налічується декілька, благодійних фондів, які здійснюють свою діяльність у сфері соціальних інвестицій. Серед найбільших з них можна виділити: Український фонд соціальних інвестицій (УФСІ) [4], Український соціальний венчурний фонд (УСВФ) [3], Міжнародний фонд «Відродження» [2], Фонд «Східна Європа» [5] та Фонд «Повернись живим» [1].

Український фонд соціальних інвестицій (УФСІ) є неприбутковою організацією, діяльність якої спрямована на підтримку соціально незахищених верств населення, розвиток територіальних громад, покращення умов надання соціальних послуг, сприяння розвитку соціальної інфраструктури та соціальної

сфери загалом. Загальна вартість реалізованих проєктів за 20 років діяльності становить 82 млн. доларів США[4].

Український соціальний венчурний фонд (УСВФ) є благодійною організацією, яка спеціалізується на фінансовій та нефінансовій підтримці соціальних підприємств; сприянні розвитку галузі соціального підприємництва для досягнення сталості та суттєвого соціального та екологічного впливу; розвитку практики імпаکت-інвестування. Портфель фонду налічує 50 компаній з різних регіонів України, які було проінвестовано більше ніж на 12 млн. грн [3].

Міжнародний фонд «Відродження» є благодійною неурядовою організацією. Основна діяльність фонду спрямована на підтримку проєктів у сфері захисту прав людини та правосуддя, розширення підтримки України у світі, розвиток міжнародного партнерства та промоція України, протидія дезінформації та просування критичного мислення, а також підтримка фізичного та психічного відновлення ветеранів, ВПО, людей, які постраждали від війни. За роки існування фонду було підтримано 20 тис. проєктів, та виділено 365 млн. доларів США [2]. Фонд «Східна Європа» є українською благодійною неприбутковою організацією, діяльність якої переважно спрямована на підтримку цифрової трансформації, розвиток відкритих даних та цифровізацію державних сервісів, а також надання міні-грантів на проєкти енергоефективності. Від 2008 року Фонд інвестував 43 млн. доларів у різні програми розвитку [5]. Фонд «Повернись живим» є українським благодійним фондом. Основна діяльність його спрямована на підтримку армії; а також на програми соціальної інтеграції та реабілітації ветеранів; реалізацію проєктів, з психологічної підтримки ветеранів; підтримку сімей загиблих військовослужбовців. Загалом з 2014 року зібрано більше 12 млрд. грн. [1].

На етапах залучення та розподілу коштів, оцінки ефективності соціальних інвестицій, а також в частині податкових пільг, ключову роль відіграє обліковий аспект. Враховуючи, що стейкхолдери можуть бути як вітчизняні, так і іноземні, аби забезпечити належну прозорість та відповідність їх вимогам, фонди повинні здійснювати облік, дотримуючись національних та міжнародних стандартів

бухгалтерського обліку. Для якісного та вчасного звітування перед інвесторами та донорами фонди зобов'язані вести детальний облік використання коштів. Належний облік підвищує довіру до фондів і стимулює залучення нових інвестицій. Для того, щоб фонди мали можливість ефективно управляти фінансовими ресурсами, планувати бюджети та контролювати витрати, фінансові менеджери повинні бути кваліфікованими фахівцями та соціально відповідальними громадянами. На етапі розподілу коштів бухгалтерський облік допомагає відстежувати, чи використовуються кошти за призначенням та чи досягаються поставлені цілі. Регулярні аудити та внутрішній контроль допомагають запобігти нецільовому використанню коштів та виявляти можливі порушення. На етапі оцінки ефективності бухгалтерський облік допомагає аналізувати результати реалізації соціальних проектів на підставі фінансових звітів, які відображають доходи, витрати та фінансовий стан організації. Це дозволяє оцінити ефективність використання соціальних інвестицій, що є важливим для подальшого планування та коригування стратегії фонду. Бухгалтерський облік також забезпечує належне документування операцій з метою отримання податкових пільг.

Таким чином, бухгалтерський облік відіграє ключову роль у забезпеченні прозорості, ефективності діяльності та підвищення довіри до фондів, які залучаються та використовуються для здійснення соціальних інвестицій.

Література

1. Благодійний фонд "Повернись живим" - допомога ЗСУ. *savelife.in.ua*. URL: <https://savelife.in.ua/>.
2. Міжнародний фонд «Відродження». *International Renaissance Foundation*. URL: <https://www.irf.ua/>.
3. Український соціальний венчурний фонд. *Ukrainian Social Venture Fund. USVF*. URL: <https://www.usv.fund/>.
4. Український фонд соціальних інвестицій. *Ukrainian Social Investment Fund. USIF*. URL: <https://usif.ua/about> .
5. Фонд Східна Європа. *East Europe Foundation*. URL: <https://eef.org.ua/>.